

Előfizetési árak:

Egész évre	12	frt.
Félévre	6	"
Negyedévre	3	"
Egy hóra	1	"
— Egyes szám 4 kr.		

Kiadóhivatal:

Plitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276 sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Néhány őszinte szó politikai helyzetünkhöz.

Nagybecskerek, január 22.

Az egyházpolitikai reformoknak, ezen századunk legszabadelvből törekvésének már születése óta számos ügyes és alattomosan is működő ellensége volt. Mikor arról volt szó, hogy a reformokat a kormány programjába fölveszi, sokan akadtak, kik bizalmatlanságot terjesztettek ellene, mert mint mondták, nem tudhatni, hogy milyen lesz a szövege?

Később azzal izgattak a reformok ellen, hogy a felség úgy sem fogja beleegyezését adni, és midőn legszabadelvből urunk és királyunk kimondta még is a „placet“-et, midőn a javaslat szövege ismeretes, most meg az stül ki, hogy a javaslat ellenségei, még mielőtt a gyermek megszületett volna, már előre dolgoztak és alattomban reverzálisokat vettek.

A reverzálisok tekintetében, úgy mellesleg legyen megemlítve, nem tudjuk, nem-e az 1874. évi XXXIII. t. cz. 96. és illetve az 1875. évi V. t. cz. 185. §-ának büntető intézkedése lenne alkalmazandó?

Mindabból pedig, hogy a reform ellen még annak megszületése előtt volt már akció, logikailag az következik, hogy a jó uraknak szabadelvű módosítás, javítás nem kell, hanem kell a hierarchiának eddigi igazolatlan, a jogegyenlőséggel össze nem egyeztethető befolyása.

Nem célozom ezuttal, a házasság-jognak különösen a jelen formájában rejlő hibáit, az abból eredhet és eredett viszásságokat, jogsérelmeket felsorolni, nem szándékom a törvényjavaslat mellett lándzsát törni, mert hisz ezekre nézve érett megfontolás után oly fényesen nyilatkozott a vármegyei közgyűléseken a közvélemény, hogy ki ezekkel szemben még bizonyítgatni akarna, valóban türes szalmát csépelne.

És pedig hogy éppen ez volt a hami-
sítatlan valódi közvélemény, az kétséget sem szenvedhet, ha meggondoljuk, hogy minden vármegyei közgyűlésen nagy erőfeszítéssel léptek sorompóba a javaslatok ellenesei is. Egyetlen egy törvényhatósági közgyűlés sem hozta meg határozatát egyhangulag.

És mi történik most? Kikeresik a javaslat ellenesei a képviselők közül azokat, kik által magukat annak idején holmi reversálisokkal megvesztegettették, kiket elég gyengének tartanak arra, hogy szabadelvű nézeteiket fenyegetés, ígéret, szép szó, szép szem vagy az Isten tudja miért szegre akasztják. És ígérve és fenyegetve, szép szavakkal és szemekkel, nagybácsik és nénik örökségével kecsgetve, rábírák ezeket a gyengéket, hogy sértett büszkeségük keserűségét is újra szemük elé idéz-
vén, elhatározzák magukat egy nagy lépésre és ott hagyják a szabadelvű zászlót, melynek szent árnyéka alatt jutottak be a törvényhozó testületbe.

Hosszu, hosszú idő után Magyarország kormánya a rászolgálás révén jutott avatott kezekbe és a születés által szerzett, vagy legalább szerzettnak vált jogok a miniszterek kinevezésénél képzelt sérelmet szenvedett. Ámde ez a kormány bevált, fényesen hirdeti azt az államháztartás egyensúlya, a megszilárdult hitel, hirdeti a belügyminiszternek vaskeze, a milleniumra felállítani szándékolt 400 iskola, hirdetik a földművelés és kereskedelmi miniszteriumnak világraszóló alkotásai.

Vajjon van-e csak egy ember széles ez országban, ki szivre tett kézzel merne a m. felelős kormány és kormányzat tisztessége, munkássága, törvénytisztelete, jó indulata és igazságszeretete ellen felszólalni? Nincsen, ha csak nem azok, kik saját egyéniségüket tulbecsülve maguk szeretnének kormányra jutni.

És ha tudjuk, hogy ez a kormány, melyhez fogható csak századok szülnek, tárczáját kötötte egy üdvös, egy jónak és célszerűnek ismert javaslathoz, nem-e kell minden igaz magyarnak már csak azért is a javaslat mellett foglalni állást, hogy kormányát megtarthassa?

Szomorú, de akadnak kis lelkűek, akadnak balgák, kik a javaslat által sértett magán érdekeket engedik eltérbe nyomulni és a befolyásukat féltő egyházi férfiak és a méltóságukban sértett egyesek szolgálatában a közjót engedik elveszni.

Nem szemrehányásként említjük föl, de el nem ismerhetjük az egyháznagyok hiru hivatkozásainak jogosultságát történeti nagynevű elődeikre, mert ha párhuzamot huzunk a hazájuknak és hazájukért élő régi és a mostani egyháznagyok között, mi legalább óriási különbséget vagyunk képesek találni azoknak tevékeny, az ország jó voltáért áldozatot hozni tudó élete és a mostaniaknak, kevés kivétellel, a közügyekért lelkesülni alig tudó viselkedése között.

A javaslat ellenesei minden vonalon megindították a hol tisztességes de igaztalan, hol ismét tisztességtelen harcztot és elég botorul szövetkeztek azokkal, kik a kormány buktatására és maguk köréből új kormány alakítására törekcsenek.

Mi pedig ölbe tett kezekkel nézzük, hogy hagyják el a szabadelvűpárt elveit a választás előtt nyelvükön hordó törvényhozóink a szent zászlót? Ölbe tett kezekkel nézzük, hogy törnek a legszabadelvből, az egyenlőség első kellékét magában hordó javaslat ellen, hogy azzal együtt a kormányt is elbuktassák? Hát van szükség Magyarországának a fejlődést gátló kormányválságra, hát birunk mi a parlamenti férfiak közül a jelenleginél alkalmasabb kormányt összeállítani, hát nem véték-e saját magunk ellen, ha hagyjuk, miként saját választotta képviselőink, rossz gyerekek módjára, folyton gátat vessenek a munkás kormány tevékenységének útjába?

It az idő, melyben a közvéleménynek újra nyilatkozni kell, tartsunk mi is nagygyűléseket, de ne elnököljenek és vigyenek szót rajtuk azok, kik egyéni előjogaikat védik a közérdek ellen, hanem legyen elnökünk, védnökünk és szóvivőnk a jó hazafinak tiszta lelkiismerete, az önzetlen törekvés, jogegyenlőség, az ósdi előjogok eltörlése után. És mondjuk ki ezeken a nagygyűléseken, hogy az a törvényhozó, ki ezelőtt két évvel vallott elveihez hűtlenül a reformjavaslatot nem támogatja, ki szabadelvű kormányunk megbuktatására tör, az bizalmunkat nem bírja, az nem a mi képviselőnk, hanem képviselői jogainknak érdemtelen bitorlója.

A mi vármegyénkben, hála legyen a gondviselésnek, a 13 törvényhozó között tudunkkal csak egy lett érdemtelen választóit képviselni és ez az egy is azok közé tartozik, kit nagy neve mellett is csak a szabadelvű politikai hitvallás volt képes a választási urnából győztesnek kihozni. Mi általánosságban helytelenítjük a gróf ur magatartását és azt tartottuk és tartanók most is egyedül korrektnek, ha mandátumát letenné és megkísérelné, hogy vajjon mostani nézeteivel kell a kerülete választóinak. De hát a mi szavunkra a gróf ur édes keveset fog adni, talán több foganatja lenne, ha az egyházi férfiaktól független hívei a szabadelvű pártnak a választó kerületből fölszólitának választottjukat, úgy mint a letenyei kerület Remete Gézátt fölszólitotta.

„Rivall a harci kürt“, a vagyon, a privilegiumos egyház, a fanatikusok és fanatizáltak ádáz tusára készülnek, a fölvilágosodás, a jogegyenlőség, az állam erőssége és a kormány ellen. Bennünk a tántorithatlan hívekben, a mi nyilatkozásainkban kell és fogja az igazi szabadelvű párt és kormány ellenségleverő erejét találni.

A függetlenségi- és 48-as pártban oly nagy a meghasonlás, hogy rövid idő alatt be kell következnie a párt különböző elemei közt való szakadásnak. A párt tulnyomó részét alkotó liberális elemek elkeseredéssel látják, hogy egyes tagok, ellentétbe helyezkedve a párt bevallott programjával, nyíltan vagy álarcz alatt, tevékeny részt vesznek a klerikális agitációban, sőt a párt organumaként megjelenő egyik hírlapban kedvteléssel regisztrálják az egyházpolitikai reform ellenfeleinek legmagasabb helyen való olytén fogadtatását is, a melyre vonatkozó közlések minden alapot nélkülöznek. Az igazságügyi bizottságban, a mely épen most foglalkozik a házasságjogi törvényjavaslattal, a párt két tagja, Komjáthy Béla és Polonyi Géza majdnem minden kérdésnél a legellentétebb álláspontot foglalja el a tegnapi ülésén is belevonva a vitába az egyházpolitikai küzdelem egyes jelenségeit, szenvedélyes és ingerült polémiát folytatott egymás ellen.

Közgyűlések vasárnapja.

Nagybecskerek, január 22.

Egyletek és társulatok tekintélyes száma tartotta lapunk legutóbbi számának megjelenése óta közgyűlését, amelyeken az egyletek és társulatok céljához és működési irányához képest a humanitás, a felebaráti áldozatkészség, a takarékosra való törekvés, a társulati szellem és a testi kiművelés buzgó munkásai számoltak be a lefolyt év eredményéről és adtak nagyrésztben a jövő esztendőnek iránytszabó programot is. Az öt közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A vörös-kereszt-egylet fiókja.

Az országos vörös kereszt egylet nagybecskereki fiókja tegnap tartotta a megyei széképület főispáni kis termében rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlésen Rónay Jenőné sz. Pátyán sz. k. Olga főispánné mint elnök, Rónay Jenő főispán mint társelnök, Menozer Lipót egyleti gazda, Steinitzer Géza egyleti pénztáros, Fornszek Béla, Filkovits Boldizsár és báró Hauser Károly főispáni titkár mint jegyző vettek részt.

Az elnöklő főispánné előadván, hogy az egyleti alapszabályok 14 § a értelmében a közgyűlésnek tegnapra való egybehívása vált szükségessé, üdvözli a megjelenteket, amit a jelen voltak élénk éljenzéssel fogadtak. Rónay Jenő főispán társelnök indítványára ezután a közgyűlés a jegyzőkönyv hitelesítésére egyhangulag Fornszek Béla és Filkovits Boldizsár egyleti tagokat választja meg.

A Rónay Jenő főispán társelnök által bemutatott évi jelentést, a melynek keretébe illesztett indítványait a főispán a tárgysorozat után kérte tárgyalatni, a közgyűlés tudomásul vette és a megyei választmányhoz terjeszti fel oly kérelemmel, hogy ez viszont az egylet budapesti igazgatóságához juttassa el. Ugyancsak a főispán-társelnök által bemutatván az egylet pénztári számadása, a mely 800 frt 3 kr. pénztári maradványt tüntet fel, a számadás elfogadatik és jóváhagyási záradékkal láttatik el azon megjegyzéssel, hogy a tagsági díjaknak a központot megillető 50 százaléka az ez éviével együtt fog elszámolhatni.

Ezután Rónay Jenő főispán Filkovits Boldizsárnak a jegyzői tisztről való lemondását jelentvén be, a közgyűlés ezt elfogadja, a felmentvényt számára megadja és az ekként megüresedett jegyzői tisztre egyhangulag br. Hauser Károly főispáni titkárt választja meg.

Rónay Jenő főispán-társelnök abbeli indítványa, hogy az egyletnek számos barátja taggyűjtésre kéressék fel s e célból állandó aláírási ívet tartsanak, egyhangulag elfogadatik s végrehajtásával az indítványtevő főispán bizatik meg.

Élénk éljenzéssel fogadta el ezután a közgyűlés Rónay Jenő főispánnak már ez évi jelentésben foglalt amaz indítványát, hogy az egylet még a nyár folyamán pénztára javára jövedelmező nagy mulatságot rendezzen s e célból egy rendező-bizottságot válasszon. A közgyűlés egyuttal teljhatalmu megbizással ruházta fel a főispánt a főrendezésre. Ugyancsak egyhangulag elfogadtattott a főispán másik indítványa, a mely szerint a megyei alispán kéressék fel, hogy a létesítendő megyei kórházban az egylet felszerelvényeinek ezélszerű elhelyezésére egy szobát bocsásson az egyletnek rendelkezésére és az átirat szerkesztésével a főispán-társelnök bizatott meg. Elfogadtattott végül a főispán ama harmadik indítványa is, hogy az egyleti pénztáros a tagsági díjak könnyebb beszédhetési módja céljából „juxtakönyv” beszerzésére hatalmaztassék fel.

Végül a közgyűlés Steinitzer Géza egyleti pénztáros indítványára az elnöklő Rónay Jenőné sz. Pátyán sz. k. Olga főispánnénak a gyűlés vezetéseért és az egyleti érdekek nemes pártfogásáért egyhangulag lelkes köszönetet szavazott s a jegyző egy ilyen tartalmu köszönő felirat szerkesztésével megbizott, mire a közgyűlés az elnökes a társelnök éltetésével véget ért.

Az önkéntes tűzoltó-egylet.

A nagybecskereki önkéntes tűzoltó-egylet tegnapi közgyűlését Rónay Jenő főispán nyitotta meg, aki elnöki jelentésében az egylet mult évi történetének rövid vázolata után előadta, hogy az egylet tavaly számos hasznos felszerelvényvel gazdagodott.

Többek között beszerzett az egylet 512 mefer tömlőt, távbeszélővel kötötte össze a központi őrházat a toronyőr és az alparancsnok lakásával, ellenőrző órát vásárolt stb.

A lelkes éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után előterjesztett az 1893. évre szóló számadás, amely rendbe találtván, a felmentvényt megadatott. Az 1894. évre és pedig: 1. a betegsegélyzőpénztári költségvetés szerint a bevételek 525 frttal, a kiadások 540 frt 99 krral előirányozták; maradvány 15 frt 99 kr, 2. az egyleti pénztár költségvetése 2519 frt 13 kr bevétel és 2514 frt 50 kr kiadás előirányzat mellett 4 frt 65 kr többletet tüntet fel.

A választmányba beválasztottak ezután egy év tartamára: Franz J. L., Menozer Lipót, dr. Brájjer Lajos, Delfel Lipót, Weisz Izidor, Szekulits Vazul, Szávita Sándor és Haidegger Ödön.

Számvizsgálókul választottak ugyancsak egy évre: Stagelschmidt János és Blum Sándor.

A buzgó tűzoltóegyletnek, a mely a városból nyert 2000 frt dotációból kénytelen torony-őrököt, szolgát, éjjeli őrséget, világítást, javítókat és felszerelvényeket beszerezni, közgyűlése ezek után a főispán elnök zajos éljenzése közben véget ért.

Közgyűlés előtt választmányi, közgyűlés után pedig parancsnoksági össülés volt, amelyen az évi jelentés felolvasása után a mászó szakaszban Theisz Fer. és a szivattyus szakaszban Schieber Mihály helyettesítették szakasz-vezetőkké.

A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet.

A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság tegnap délelőtt 10 órakor tartotta XIX. rendes közgyűlését, a melyen 37 részvényes 268 szavazattal jelent meg.

Miután Franz J. L. vezérigazgató a közgyűlés határozatképességét konstátálta, közgyűlési elnöknek közfelkiáltással Kovács Ágoston kir. tanácsos választott meg, aki is a bizalomért meleg köszönetet mondva, a közgyűlést megnyitottnak jelenti ki és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Tolveth István és Kókits A. F. részvényeseket hozza javaslatba. Ezek egyhangu megválasztása után az elnök felszólítja az igazgatósági és felügyelő bizottságokat jelentésük és a zárszámadás előterjesztésére.

A már közkézen forgó és hirtapilag is közszéttét mérleg felolvasottnak tekintvén, felolvasattak a tárgysorozat 2. és 3. pontja értelmében az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, amik egyhangulag éljenzéssel tudomásul vétetvén, az 1893. évi zármérleg jóváhagyott és az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvényt 1893-ra egyhangulag megadatott. Egyhangulag elfogadtattott az igazgatóságnak az az indítványa is, hogy Scheiber Bertalan volt felügyelő-bizottsági tag elhunytá fölött a közgyűlés jegyzőkönyv ille fejjeze ki részvétét.

A közgyűlés ezután vita nélkül elfogadta az igazgatóságnak a nyeresemény felosztására vonatkozó amaz indítványát, amely szerint 20.000 forint vagyis szelvényenként 10 frt holtnapról kezdve mint osztalék fizetetik ki, 2148 frt 37 krral a tartalékalap 65.000 frtra egészítettessék ki, 237 frt pedig jótékony célokra fordíthatás végett az igazgatóság rendelkezésére bocsáttatik.

Ezután Franz J. L. vezérigazgató elhagyván a közgyűlési termet, 25 részvényesek a vezérigazgató évi fizetésének emelésére vonatkozó indítványa került tárgyalásra. Dr. Orsó Mátyásnak és Kovács Ágostonnak az indítvány elfogadását melegen ajánló hosszabb beszédei után Franz J. L. vezérigazgató fizetése 1894. január 1-től kezdődőleg egyhangulag évi 2400 frtban és 600 frt lakbérilletményben állapított meg, amit az időközben a terembe visszahívott Franz J. L. vezérigazgató zajos éljenzéssel fogadott beszédében közönyt meg, igérvén, hogy az intézet érdekeit, mint eddig, el, esentul is szíven hordja.

A tárgysorozat 6. pontjaként a választmány kiegészítéséről választmányi tagokul 3 évre Schnitzler Lipót, Novák J. C., Billitz János, Annau János és Strasser Jakab; 2 évre ifj. dr. Demkó Pál; egy évre pedig Fuchs Sándor választottak meg az összes beadott szavazatokkal.

A tárgysorozat kimerítettvén, Franz J. L. indítványára a közgyűlési elnöknek, a közgyűlés tapintatos vezetéseért, a szavazatszedő küldöttségnek működéséért, továbbá Steinitzer Géza indítványára az igazgatóságnak, különösen vezérigazgatójának az elért szép üzleti eredményért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Végül dr. Orsó Mátyás indítványára Sebastian János pénztárnoknak, a ki ez év első napjával immár huszonöt éve szolgálja közmegelegedésre az intézetet, jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott, mire a közgyűlés véget ért.

A Lloyd-társulat.

A nagybecskereki Lloyd-társulat tegnap délután két órakor tartott közgyűlést.

Az elnöklő Steinitzer Gézának a közgyűlésen megjelent tagokat üdvözölő szavai után megnyitotta a társulat V. évi közgyűlése.

Dr. Pollák Győző, a társulat titkára felolvasta az évi jelentést, amely a társulat anyagi viszonyainak és tevékenységének hü, kimerítő képét nyújtja. A társulat mult évi össbevételé 2332 frt, (ebből tagsági díjakban 1900 forint) amely összegnek a rendes kiadások levonása után fenmaradó része társulati tartozások törlesztésére fordított. Az évi mérleg 1400 forint vagyontöbbletet tüntet fel. A közgyűlés a felmentvényt megadja. A jövő évre szóló költségelőirányzat 700 forint többlettel záródik, bárha a költségvetés keretébe az összes társulati tartozások törlesztése is be van illesztve. A társulati tagok száma 174.

Az évi jelentés helyeslő tudomásul vétele után az egyleti választmány kiegészítése céljából választások ejtettek meg, amelyekből heves tusa után Deutsch József, Schwarz Sámuel és Deixner Lipót nevei kerültek ki győztesen. A szavazatszedő bizottság tagjait a társulat Fuchs Sándort, dr. Hirschl Mór és Weltmann M.-et választotta meg. 1894-re számvizsgálókul pedig Kovács J. M., Grünbaum Arnold és Winter Fülöp választottak meg.

Dr. Végh Lajosnak azt az indítványát, hogy a társulat köszönetet szavazzon a vezetőségnek és választmányának eredményes működésükért, a nagy számban megjelent társulati tagok egyhangu lelkesedéssel fogadták el, mire a közgyűlés a tagok éljenzése közt véget ért.

A torna- és vívó-egylet.

A nagybecskereki „Torna- és vívó-egylet” szombaton tartotta rendes közgyűlést, melyen az egyleti tagok és a tornaügy barátai igen nagy számban résztvettek.

Az ülést Streitmann Antal alelnök nyitotta meg, jelentvén, hogy a polg. iskola tornaterme teljesen elkészült és így az egylet ismét megkezdheti működését. A napirend legfontosabb tárgya a tisztújítás volt, melynek során — miután Streitmann az elnökséget el nem fogadta — elnökké egyhangulag dr. Magyar Károlyt választották meg. A tisztviselői kar és a választmány ekként alakult meg: alelnök: Gockler Lajos; titkár: Fritz István; pénztáros: Binzberger Mihály; ellenőr: Steinbach Béla; szertáros: Dold István. Választmányi tagok: Rónay Jenő, Streitmann Antal, Szuk Antal, ifj. Jarmatzky Sándor, ifj. Rózsa Ferencz, Eckstein János, dr. Billitz Béla és Fröhlich Pál.

A közgyűlés ezután küldöttséget menesztett Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő-hez, valamint Knyszkó Lajos polg. isk. igazgatóhoz a polg. isk. tornateremnek átengedése tárgyában; továbbá a tagsági díjakat havi 1 frtről leszállította havi 1 koronára, a mely összeg csak a gyakorlatok tartamára, vagyis 10 hónapon át fizetendő; elhatározta azután, hogy a tornaórák hétfőn, szerdán és pénteken délután 5-7-ig tartassanak és végül felkérte az elnökséget, hogy új tagok gyűjtésére aláírási ívet bocsásson ki és lelkes felhívást tegyen közzé, melyben a tornaügy barátait az egylet támogatására fölkerje.

HIREK.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán ma délben Temesvárra utazott, hogy Jankó Ágostonnak, a felső torontáli ármentesítő társulat igazgatójának özv. Rónay Józsefné sz. Hollósy Ilona urnóval ott végbemenő egybekelésén násznagyként résztvehessen.

— Udvari ebéd. Tegnap este 6 órakor, mint nekünk telegrafálják, a budai királyi várak „kék termében” 28 terítékű udvari ebéd volt, melyen 6 felségén kívül résztvettek: Lobkovits herczeg hadtestparancsnok altábornagy, Forinyák altábornagy, Laban, Schneider, Maxon, Conte Corti, Agoston, Cypera és Pitroitt ezredesek, Paikrt főtörzsorvos, Jablanczy, Kranitz, Graenzenstein és Láner honvédezedesek, Keresztes ezredes hadbíró, Csajághy főtörzsorvos, Wolkenstein gróf főkonyhamester, Paar gróf lovassági tábornok és Bolfras altábornagy főhadsegédek, Pápay osztályfőnök, Lóayay alezredes, Buttlar őrnagy és Pollaik őrnagy szárnysegédek, Vivenot és Khnepacz századosok, a parancsőrtest és az őrparancsnok.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Jankó Antal makói kir. járásbírói joggyakornokot a perlaszi kir. járásbíróshoz, Kovács László szabadkai kir. törvényszéki joggyakornokot pedig a fehértemplomi kir. törvényszékhez aljegyzökké nevezte ki.

— **Közgyűlés.** A muzsikai belvizlecsapoló társulat, mint értesülünk, e hónap 25-én közgyűlést tart.

— **A hadastyánok bálja.** Nagyszámu, jókedvű közönség jelenlétében zajott le szombat este a nagybecskereki hadastyán-egylet minden tekintetben sikerült bálja. A frakkok és smokingok feketeségébe igen sok tiszti egyenruha aranyos sujtása vegyült: a tánczrend nemzeti színű világításban ragyogott le a hullámzó bálisokadalomra. A buzgó rendezőség fáradságtalan kitartással működött a bál sikerében és hogy milyen sikerrel, fényesen bizonyítja az a körülmeny, hogy még a késő reggeli órákban is együtt tánczolt a bál fáradságot nem ismerő közönsége. A hadastyán-egylet a legnagyobb mértékben meg lehet elégedve a bál sikerével, ugyanez mondható a mulató közönség tekintetéből is.

— **Aranka-társulati közgyűlés.** Az Arankavidéki belvizvéd- és levezetési társulat e hónap 27-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A folyó évi költségelőrányszat és a nyilvántartói állás rendezésére vonatkozó közgyűlési határozatnak jóváhagyásáról szóló miniszteri rendeletek előterjesztése. 2. A liquidációra vonatkozó javaslat tárgyalása. 3. A számvizsgáló bizottságnak az 1892. évi számadások megvizsgálásáról szóló jelentésének tárgyalása. 4. A tisztviselők megjutalmazására vonatkozó elnöki indítvány megvizsgálására a javaslatiételre kiküldött bizottság erre vonatkozó indítványának tárgyalása. 5. A m. kir. államvasutak érdekeltiségek megállapítására vonatkozólag felvett tárgyalási jegyzőkönyvnek előterjesztése. 6. A kiépített csatornák részére a feketetői és szerb-nagy-szent-miklósi határban újabban elfoglalt területek megszerzésére vonatkozó tárgyalási jegyzőkönyvnek bemutatása és a kötött egyezségek jóváhagyása. 7. Az osztályozási művelet ellen Kis-Zombor község részéről beadott II. od foku felszólamlás. 8. Özv. Deschán Arthurné abbéli kérvényének tárgyalása, hogy birtokaira nézve az ártérostályozás bizottságilag felülvizsgáltsók és helyesbítések. 9. Oroszlamos községének csatornázás létesítése iránti kérvényének tárgyalása. 10. Javaslat a millennium tárgyában. 11. A választmány netáni előterjesztéseire hozandó határozat. A közgyűlést megelőzőleg f. évi január hó 26-án d. u. 4. órakor az igazgatósági íródahelyiségben választmányi ülés fog tartatni.

— **Áttérés.** Mint a „Magyar Allam“-ban olvassuk, Rohonczy Gedeon országgyűlési képviselő már két ízben jelentkezett a budapest belvárosi plébánia hivatalban, hogy a katolikus egyház kebeléből való kiválását bejelentse.

— **Hymen.** Hansen Deschán Dezső ez évi február hó 3-án vezeti oltárhoz Nagy-szent-miklóson Imreffy Gizellát, dr. Kuhn Lajos esperes plébános unokahugát.

— **A bégaszentgyörgyi kaszinó táncmulatsága.** A bégaszentgyörgyi kaszinó e hónap 20-án tartotta meg a saját helyiségeiben ez évi táncmulatságát. A mulatság látogatottságát nagyban emelte az az igazi vendégszeretet, melylyel a bégaszentgyörgyiek vendégeket fogadni szoktak. Képviselve volt a mulatságon e viruló városkának színe-java, képviselve volt a vidék is, de legerősebben maga Nagy-Becskerek, a honnan úgy a közös hadsereg, mint a honvédség tisztein kívül is számosan jelentek meg, nem különben az arany ifjuságból is egy néhány. A mulatság minden ízében igen jól sikerült úgy annyira, hogy a bál társaság még a hajnali órákban is javában hódolt Terpsichore istenasszonynak. Jelen voltak:

A s z o n y o k: Adler Károlyné, Freundné, Grossmanné, Hajduskáné, Kindl Pálné, Kirschner Ignácóné, László Gézné, Lowieser Mihályné, Lukaniósné, Orsó Gáspárné, Schiller Lipótné, Schreinerne, Strasserné, Trendlerné.

L e á n y o k: Adler Karolin, Freund Laura, Grossmann Irén és Helén, Hajduska Málcsi, Hubert Mariska, Lászlóffy Mariska és Emma, Lowieser Vilma, Schiller Irma, Schreiner Anna, Strasser Teréz, Trendler Rózsa, Weisz Etelka.

— **Állandó gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Oross Mátys tiszta-szentmiklósi lakost és főhercegi uradalmi számtartót Torontál vármegye törökkanizsai járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **A jegyzői tanfolyam bálja.** A következő sorok közlésére kérték fel: Kérelem Torontálmegye községi és körjegyzőihöz. Megyénk hivatalos lapjából, a „Torontál“-ból és minden egyes kartársamhoz küldött meghívóból bizonyára már értesültek arról, hogy dr. Karattur Arthur és dr. Vinczehidy Ernő előadó urak szives közreműködésével a jegyzői tanfolyamhallgatók folyó évi február hó 1-én Nagy-Becskereken a kaszinó termében fényes eltebált rendeznek. Miután ezen bála a községi jegyzői kara által rajongásig szeretett alispán urnak nejét szamosujvár-németi Dániel Lászlóné szül. Koronghy Lili urnó 8 nagyságát védnökül megnyerni sikerült, mely kitüntető megtiszteltetést csakis a nemesszivű hölgy iránti legmélyebb hálaárzattal fogadhatjuk, tekintettel egyben azon emberbaráti célra, melyre a bál tiszta jövedelme fordítatni fog (felelősségen az országos árvaház alap és felelősségen a megyebeli jegyzői nyugdíj-alap gyarapítására) kellemes kötelességünk a magas védnökön iránti hálaunknak azáltal kifejezést adni, hogy minden uton és módon oda törekedjünk, miként a kitűzött nemes célt minél nagyobb siker koronázza. E célból felkérlek benneteket kedves kartársaim, miként az anélkül is nagy élvezetet ígérő fényes bála minél nagyobb számban megjelenni és erre intelligens ismerőseiteket, egy segédjegyző urakat is, habár külön meghívót nem is nyertek, de a rendező bizottság felhatalmazása folytán ezennel meghívottaknak nyilvántatnak, buzdítani sziveskedjétek. Kartársi üdvözléssel Boga-Szent-Györgyön, 1894. évi január hó 20-án. Schiller Lipót jegyző, egy. elnök.

— **Tanárválasztás.** A nagyikindai gimnáziumnál Morvay Győző tanár távozása következtében megüresedett tanszéket a gimnázialis bizottság Daniel László megyei alispán elnökele alatt tartott ülésében e hónap 20-án, szombaton töltötte be. A választás, mint Nagy-Kikindáról írják, Hubertus Sándor h. tanár, a budapesti mintagimnáziumi gyakorló tanárjelöltre esett.

— **Nyilvános bucsu.** Geiger Manó, a nagybecskereki kir. törvényszéknél alkalmazva volt segédteleggönyvvezető, mint annak idején említettük, az igazságügyminiszter a marczaii kir. járásbíróshoz telekkönyvvezetővé nevezte ki. Ma utazik új állomása helyére, a következő sorok közlésére kérvén fel bennünket:

Mindazon jó barátaim és ismerőseim, a kiktől az idő rövidsége miatt személyesen nem vehettem bucsut, fogadják e helyütt őszintén érzett meleg bucsüdvözlétemet. Geiger Manó.

— **Gyermekholttest a kutban.** Zsombolyáról írják, hogy ott a Schmidt Gertrud udvarán levő kutban a minap egy újszülött gyermek hulláját találták. A nyomban megindított nyomozás csak annyit derített ki eddig, hogy a házban lakó Neudenbach Jánosnál az esetet megelőzőleg valami Schubert Mária nevű osztérni illetőségű fiatal cselédeány kért befogadást, ki állítólag beteg lévén három napig tartózkodott Neudenbachnál. Nagyon valószínű, hogy a gyermek a fiatal leányé, ki azt szülés után rögtön a kutba dobta.

— **Difteritisz.** Nagy-Komlósról írják, hogy a községben és annak környékén a difteritisz ismét ijeszítő mérvben szedi áldozatait. Ha a járvány tovább tart, a járási orvos az iskolák bezáratását fogja javasolni.

— **A kivándorlók.** Bandl József jómódu német-szentmihályi gazda a mult őszszel pénzzé tette összes vagyonát és családjával Amerikába vándorolt ki. Meg volt győződve arról, hogy ott könnyebben szaporíthatja vagyonát s mint dugszagad ember tért vissza hazájába. Azonban a képzelt légvárak csakhamar eloszlottak s a legkonokabb valóra ébredt Amerikában. Teljesen tönkre jutott, neje a tengeri ut viszonyosságai között meghalt és mint ágról szakadt koldus tért vissza e héten szülőfalujába. Keservesen panaszkodta el, hogy lelketlen szédelőgök kezébe jutott s azok csabították el, hogy más világrészben keresen boldogulást. A gaz úrnőknek természetesen legfőbb gondjuk volt az együgyű pórt minél előbb és minél alaposabban kifosztani. E szomorú példából is okulhatnak a kivándorlók.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése január 22-én.)

Budapest, január 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében folytatta az ifj. Ábrányi Kornél mentelmi ügyében szombatrol mára halasztott vitát.

Hock János az ellenzék nagy tetszése mellett beszélt a sajtó szabadság állítólagos megsértéséről, pártolva végezettül Polónyi határozati javaslatát.

Horváth Gyula és Madarász József felszólalásai után Szilágyi Dezső igazságügyminiszter mondott egy a kormánypart által zajos tetszéssel fogadott beszédet, amelyben meggyőző érveléssel azt fejtegette, hogy Ábrányi mentelmi jogát nem sértette meg senki.

Az igazságügyminiszter után felszólaltak még Olay Lajos, gr. Apponyi Albert (aki arra kérte a Házat, hogy ne páriszempontból ítélje meg a kérdést), Kovács József és Visontai Soma: az utóbbinak beszéde után öt percnyi szünet volt.

Szünet után Krajsik Ferencz a mentelmi bizottság előadója tartotta záró beszédét, mire a szavazás következett.

Habár a szabadelvű pártból kilépett összes képviselők az ellenzékkel szavaztak, a kormánypart mégis nagy többséggel az előadó véleménye mellett döntött.

Ezután a Ház azt a kérdést tárgyalta, kiadja-e Ábrányit az illetékes bíróságnak.

Olay Lajos, Polónyi Géza, Dégen Gusztáv, Hodossy Imre, az igazságügyminiszter is még többen vettek részt a vitában. Gróf Károlyi István a kiadatás ellen szólalt fel.

A vitát holnap folytatják.

Bizalom Perczel Dezsőnek.

Budapest, január 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szabadelvű párt tegnapi ülésén Schwarcz Gyula Perczel Dezsőt üdvözölte azokért az önértetes szavakért, amelyekkel a klerikális támadásokat vissza verte. — Perczel Dezsőnek a mai nap folyamán a bonyhádi kaszinó (választó kerületéből) is táviratilag bizalmat szavazott.

Ujabb kilépés

Budapest, január 22. A „Torontál“ ered. távirata) Br. Podmaniczky Frigyes bejelentette, hogy Sporzon Ernő kilépett a szabadelvű pártból.

Fiume — képviselője ellen.

Budapest, január 22 (A „Torontál“ eredeti távirata.) Fuméből telegrafálják: Az itteni szabadelvű párt vezéremberei ma meetinget tartottak, a melyen tiltakoztak képviselőjüknek, gr. Batthyány Tivadarnak a szabadelvű pártból történt kilépése ellen. Általánosan azt hiszik, hogy Batthyány ennek következtében lemond mandátumáról.

Öngyilkos haztuájdonos.

Budapest, január 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kassáról telegrafálják: Münster Konrad háztulajdonos, Münster kassai polgármester öccse, ereit a fürdőben felvágva, öngyilkos lett.

A Gruics-kabinet lemondása.

Budapest, január 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: Gruics miniszterelnök, Milán ex király Belgrádba érkezését adva okul, tegnap délelőtt beadta a kabinet lemondását.

Éljen Milán király!

Budapest, január 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: Milán exkirály tegnap fél két órakor Belgrádba érkezett. Sándor király a szalon kupéból kilépő apját roppantul felizgulva fogadta és többször megölelte. A peronnál várakozó tömeg harsányan kiáltotta:

Éljen Milán király!

Az új szerb kabinet.

Budapest, január 22. (A „Torontál“ ered. távirata.) Belgrádból telegrafálják: Hir szerint Sándor király az új szerb kabinet megalakításával Szimics bécsi szerb követet bizza meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

